

Sz. P.
Marek Piechowiak
Rzecznik Praw Dziecka

ul. Chocimska 6
00-791 Warszawa

Wnioskodawca:

Fundacja Rodzić po Ludzku
z siedzibą w Warszawie
ul. Nowolipie 13/15
00-150 Warszawa
KRS: 0000150773

Szanowny Panie,

W imieniu Fundacji Rodzić po Ludzku, która już od 25 lat działa na rzecz polepszenia standardów opieki okołoporodowej w polskich szpitalach, w związku z napływającymi do Fundacji informacjami o braku możliwości przebywania z dziećmi hospitalizowanymi ich rodziców bądź ograniczeniami w tym zakresie, zwracam się z prośbą o :

wydanie oficjalnego stanowiska w sprawie sprawowania stałej opieki rodziców nad dziećmi i przebywania z dziećmi hospitalizowanymi w sposób nieograniczony.

Do Fundacji Rodzić po Ludzku napływają sygnały o ograniczeniach w realizacji prawa do pobytu rodziców dzieci hospitalizowanych w placówkach zdrowotnych. Zdajemy sobie sprawę, że czas epidemii wymaga szczególnych rozwiązań. Nie możemy się jednak zgodzić na systemowe ograniczanie praw najmłodszych pacjentów, dla których obecność osoby bliskiej jest szczególnie istotna.

Prawo pacjenta do obecności osoby bliskiej zostało uregulowane w art. 21 oraz art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2019 r. 1127). Przepisy te umożliwiają ograniczenie tego prawa w przypadku wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne innych osób. Wszelkie ograniczenia powinny być jednak wprowadzane zgodnie z przepisami Konstytucji RP to znaczy w sposób proporcjonalny i niezbędny dla ochrony innego prawnie chronionego dobra. Szpitale, decydując się na wprowadzenie ograniczeń powinny wziąć pod uwagę również brzmienie art. 68 ust. 3 Konstytucji RP. Zgodnie z nim władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom. Co więcej, zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy zasadniczej,

Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Podobne obowiązki nałożone na państwo wynikają z Konwencji Praw Dziecka, której Rzeczpospolita jest stroną.

Jako Fundacja stoimy na stanowisku, że przejawem realizacji obowiązków wynikających z Konstytucji RP i Konwencji Praw Dziecka w stosunku do dzieci hospitalizowanych jest zapewnienie im ciągłej i nieprzerwanej opieki ich rodziców wraz z możliwością nieograniczonego przebywania rodziców z dziećmi hospitalizowanymi.

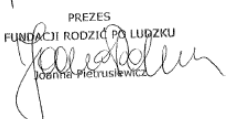
Jak wskazuje Rzecznik Praw Obywatelski, „podmioty lecznicze mają możliwość wprowadzania pewnych ograniczeń w celu zabezpieczenia przed zakażeniem koronawirusem, niemniej przy jednoczesnym braku wytycznych na poziomie krajowym, wydają się one być działaniem chaotycznym oraz niejednolitym. Oznacza to, że placówki medyczne stosują różnorodną praktykę”¹. Taka sytuacja doprowadza do naruszenia podstawowej zasady konstytucyjnej równości wobec prawa i jest sprzeczna z generalnym zakazem dyskryminacji wyrażonym w ustawie zasadniczej.

Poczucie osamotnienia, jakiego doświadcza dziecko w trakcie pobytu w szpitalu, ma kolosalny wpływ na jego dalsze zdrowie i życie. Liczne badania naukowe wskazują, że obecność rodzica/opiekuna podczas pobytu w szpitalu obniża poziom stresu u dziecka i wpływa na jego poczucie bezpieczeństwa, co z kolei korzystnie wpływa na proces terapeutyczny. Pozbawienie dziecka chorego wsparcia rodzica w tym okresie może wywołać u niego uczucie porzucenia i zaburzyć więź między dzieckiem a rodzicem/opiekunem. Doświadczenie to może spowodować traumę i wymagać kolejnego długotrwałego leczenia.

Fundacja Rodzić po Ludzku bardzo pozytywnie ocenia apel krajowej Konsultantki ds. pediatrii prof. dr hab. n. med. Teresy Jackowskiej, dotyczący obecności rodzica podczas hospitalizacji, skierowany do dyrektorów szpitali pediatrycznych i szpitali, w których są oddziały pediatryczne.

Obecność rodziców dziecka w trakcie ich leczenia w szpitalu ma korzystny wpływ na dobrostan fizyczny i psychiczny całej rodziny. Dziecko ma prawo do całodobowej opieki rodzica / opiekuna. Szpital powinien wręcz zachęcać do pozostania z dzieckiem. Tylko nieograniczona obecność rodziców z dziećmi hospitalizowanymi pozwala na pełną i bez przeszkód realizację pozostałych praw pacjenta, przysługujących również dzieciom, takich jak prawo do wyrażenia zgody na każdy zabieg medyczny czy prawo do poszanowania intymności i godności (dziecko nie zawsze potrafi rozeznaczyć czy udzielana mu pomoc jest wykonywana w sposób właściwy). Ponadto każde dziecko ma prawo do zabawy i nauki, które to prawo nie może być w pełni zrealizowane w realiach szpitalnych bez stałej obecności rodziców dziecka. Nieograniczona obecność rodziców przy dzieciach hospitalizowanych pozwala zabezpieczyć potrzeby emocjonalne dziecka, przyczynić się do okresu zdrowienia i powodzenia terapii.

Apelujemy zatem o wydanie oficjalnego stanowiska w tej sprawie i uznania, że rodzice powinni mieć prawo do nieograniczonego sprawowania opieki nad dziećmi hospitalizowanymi, a dzieci te do nieograniczonej obecności rodziców w trakcie pobytu w szpitalu również w czasie epidemii.

PREZES
FUNDACJI RODZIĆ PO LUDZKU

JOANNA PIETRUSIWICKA

¹ Wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelski do Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2020 r.